

Xalqaro Nordik Universiteti magistranti
Nazirqulova Nodira
Mavzu : Pedagogik professionalizm

Demokratik fuqarolik jamiyati qurish yo'lidan tobora ildam qadam tashlayotgan mustaqil respublikamizda yuqori malakali kadrlar tayyorlash hozirgi kunda ham dolzarb masalalardan biridir. Respublikamizda taraqqiyot va o'zgarishlarga boy hozirgi paytda yoshlarning har tomonlama kamol topishi davr talabi va ehtiyojidir.

Maktablarimiz ma'naviy bašuvvat, bilimli, o'z mustašil Vatanimizdan faxrlanish tuyëusiga boy kishilarni tarbiyalashi kerak. Prezidentimiz ta'kidlaganlaridek, "... kelajagimiz poydevori bilim dargohlarida yaratiladi, boshqaacha aytganda, xalqimizning ertangi kuni qanday bo'lishi farzandlarimizning bugun qanday ta'lim va tarbiya olishiga bog'liq". Bu esa pedagog kadrlar tayyorlash tizimi oldida turgan murakkab va keng ko'lamli muammolardan biridir

Professionalizm

Ish hayotimiz davomida ko'pchiligidan har xil ishlarni talab qiladigan juda ko'p turli xil ishlarga ega bo'lamiz daraja yoki ko'nikmalar to'plami. Qanday soha bo'lishidan qat'i nazar - mijozlarga xizmat ko'rsatishdan tortib, ofis ishidan tortib to qurilishgachava hunarmandchilik - bu ishlarning barchasida umumiy narsa bor: muvaffaqiyat ga erishish va oldinga siljish uchun siz professionallik ko'rsatishi kerak. Professionalizm kostyum kiyish yoki ko'tarib yurish degani emas portfel; balki o'zini mas'uliyat bilan olib borish, halollik, mas'uliyat va mukammallik. Bu samarali va to'g'ri muloqot qilish va har doim bo'lish yo'llini topishni anglatadi samarali. Ish beruvchilar yangi ishchilarni xohlashadi mas'uliyatli, axloqiy va jamoaviy bo'lingyo'naltirilgan va kuchli egalik qilish aloqa, shaxslararo, va muammolarni hal qilish qobiliyatları. O'rash bu ko'nikmalar birgalikda va sizda professionallik bor. Bugungi mehnat bozori tobora kuchayib borayotgani sababli, Ish izlovchilar doimiy ravishda boshqalardan ajralib turish yo'llarini topishlari kerak olomon. Ish beruvchidan ko'ra ko'proq qadrlaydigan bir nechta narsa bor o'z vazifalarini professional tarzda bajaradigan xodimlar. Professionallik bitta narsa emas; bu sifatlar birikmasidir. Aprofessional xodim ishga o'z vaqtida keladi va vaqtini boshqaradisamarali. Professional ishchilar o'zlari uchun mas'uliyatni o'z zimmalariga oladilarxulq-atvor va boshqalar bilan samarali ishslash. Yuqori sifatli ish standartlari, halollik va halollik ham paketning bir qismi. Professional xodimlar toza va ozoda ko'rindi va ish uchun mos kiyinadilar. Ish joyi uchun samarali va mos ravishda muloqot qilish ham muhim qismidir. professionallik. Ish yoki sohadan qat'i nazar, professionallikni aniqlash oson

Qurilish maydonchasida yoki savdoda, professional ishchi qattiq ishlaydi va vaqt ni samarali boshqaradi, shu jumladan kelish va qaytish tanaffuslar vaqt i. Mijozlarga xizmat ko'rsatish sohasida professional ishchi aniq va muloyim gapiradimijozlar va hamkasblar va toza va toza ko'rinishga ega. Ofis sharoitida, xodim bilanprofessionallik boshqalar bilan samarali ishlaydi va yuqori standart va doimiy bo'lishga intiladi takomillashtirish. Professionalizm turli xil sharoitlarda biroz boshqacha ko'rinishi mumkin, ammo asosiy elementlarhar doim bir xil - va yosh xodimlarga o'z kareralarini boshlashlarida ustunlik bering. Ushbu bo'limg'ulotlar ushbu taqdim etilgan beshta individual yumshoq ko'nikmalarning har biriga qaratilgannashr (muloqot, ishtiyoy/munosabat, jamoaviy ish, tarmoq va muammolarni hal qilish/tanqidiy fikrlash), lekin kengroq doirada. Buning sababi shundaki, professionallik o'z-o'zidan bitta mahorat emas lekin turli ko'nikmalarni aralashtirish va integratsiya. Professionallik namoyon bo'lganda, u moyil bo'ladi ,butun paket sifatida ko'rib chiqilishi kerak. Ish joyidagi muvaffaqiyat uchun soft skills (yumshoq ko'nikmalar)ni o'zlashtirish

Pedagogik Professionalizm

- Mas'uliyatli kasbiy pedagogika oddiy ko'nikmalar to'plamini taklif qilishdan ko'ra, nazariya va amaliyot o'rtasidagi muloqotni o'rgatishi kerak. Shunday qilib, kasbiy pedagogika, albatta, liberal san'atning tanqidiy fikrlash qobiliyatlarini, shuningdek, ishni bajarish uchun zarur bo'lgan amaliy ko'nikmalarni o'z ichiga olishi kerak.

Umumiy tavsif

Loyihamizning umumiy tadqiqot savoli o'qituvchilarning pedagogik kasbiy mahoratini rivojlantirish bosqichi haqida. O'qituvchi ta'lifi uch xil bosqichda amalga oshiriladi. Birinchidan, talabalar universitetda o'qishlarida nazariy bilimlarni o'rganishlari kerak, shundan so'ng mакtabda amaliyotda amaliy qo'llash bosqichi boshlanadi. Ishda o'rganishni o'qituvchi ta'limining qo'shimcha bosqichi sifatida ham ko'rish mumkin. Shunday qilib, uchinchi bosqich o'qituvchining kundalik ish hayotini va ish joyidagi norasmiy ta'lim faoliyatini o'z ichiga oladi.

Loyiha uch xil tadqiqotdan iborat. O'qituvchilarning pedagogik kasbiy mahoratining holatini o'rganish uchun birinchi kesma so'rovnomasini o'tkaziladi. Ta'limning birinchi va ikkinchi bosqichida o'qituvchilarning pedagogik kasbiy mahorati to'g'risida ma'lumot to'plash uchun keyingi tadqiqotlar rejalashtirilgan. Ta'limning turli bosqichlaridagi o'qituvchilarni taqqoslash tadqiqot loyihamizning yana bir maqsadidir.

Bu erda tasvirlangan tadqiqot o'qituvchilarning ish joyidagi norasmiy ta'lim faoliyatiga qaratilgan. Shuning uchun bizning tadqiqotimizda ko'zda tutilgan maqsadlar (1) pedagogik kasbiylikni aks ettirish orqali oshirish mumkinligini aniqlash va (2) o'quv muhitining qaysi tavsiflari eng muhimligini aniqlashdir.

Nazariy asos

O'qituvchilar, agar ular (1) ta'lim muassasalarida ishlasa, (2) o'z ishining maqsadi va mazmuni haqida fikr yurita olsa, (3) o'qitish bo'yicha aniq bilimga ega bo'lsa va (4) didaktik usullardan foydalana olsa, professionaldir (Mulder, Messmann). & Gruber, 2009). O'qituvchi bilimi a) mazmuniy bilim, b) pedagogik mazmuniy bilim va v) umumiylpedagogik bilimlarni o'z ichiga oladi (Shulman, 1987). Mavjud tadqiqotlar o'qituvchilar bilimiga, jumladan, mazmun va pedagogik ma'lumotga qaratilgan (masalan, Baumert va Kunter, 2006). Umumiylpedagogik bilimlar haqida kamroq ma'lumotlar mavjud. Bizning tadqiqotimizda pedagogik kasbiylik umumiylpedagogik bilim sifatida belgilanadi va shuning uchun maktab sharoitida o'qitish, baholash va ish faoliyatini baholashni, shuningdek, professional faoliyatni o'z ichiga oladi.

Shunday qilib, o'qituvchilarning pedagogik kasbiy mahorati o'qituvchilikdan ko'proq narsani o'z ichiga oladi. O'qituvchilar yangi rollarni o'z zimmalariga olishlari kerak (masalan, Attwell, 1997; Cochran-Smith, 2005). Adabiyotlarni o'rganish asosida biz besh rolni aniqlaymiz: (1) o'qituvchi, (2) ishlab chiquvchi, (3) murabbiy, (4) tadqiqotchi va (5) umrbod o'rganuvchi (Sauer, davom etmoqda).

Fikrlash konstruktsiyasi o'qituvchilar kabi amaliyotchilarning uzluksiz ta'limi uchun muhim bo'ldi (Boud & Walker, 1998). Kolbsning (1984) tajribaviy ta'lim nazariyasiga ko'ra, o'rganish tajribaga asoslangan uzluksiz jarayondir. Kolbning ta'kidlashicha, odamlar faqat tajribadan o'rganishlari mumkin emas. Ta'limga erishish uchun tajribalar aks ettirilishi kerak. Shuning uchun o'qituvchilar o'z ishlari haqida o'yashlari kerak. Ish kontekstidagi mulohazalarni vazifalarni bajarishni yaxshilash uchun vazifalar haqida qasddan o'yash deb ta'riflash mumkin. Schön (1983) harakatdagi aks ettirish va harakatdagi aks ettirishni ish bilan bog'liq aks ettirishning ikki turi sifatida ajratadi. Harakat ustida mulohaza yuritish qarorlar va harakatlar qabul qilingandan keyin amalga oshiriladi. Harakatda aks ettirish hodisalar jarayonida yuzaga keladi. Demak, mulohaza yuritish katta tajribani talab qiladi. Schön (1983) aks ettirishni umumiylashtirishga moyillik sifatida tavsiflaydi. Xulosa qilib aytadigan bo'lsak, aks ettiruvchi mutaxassis (1) sodir bo'layotgan harakat haqida ongli ravishda o'yash, (2) nima sodir bo'layotganini tushunish va nihoyat (3) tegishli ravishda bir nechta nuqtai nazardan foydalangan holda ketma-ket amaliy qadamlarni shakllantirishga qodir (Hatton va Smit, 1995). Demak, mulohaza yuritish o'qituvchining kasbiy mahoratini oshirishda muhim ahamiyatga ega.

What is the role of teacher professionalism in education?

Teacher professionalism contains three essential characteristics, competence, performance, and conduct, which reflect the educator's goals, abilities, and standards, and directly impact the effectiveness of teaching through the development of these qualities.

Usul

Usul Berilgan tadqiqot savollariga javob berish uchun biz o'qitish sohasida ko'ndalang kesimli so'rovnoman ni o'tkazamiz. Ayni paytda ma'lumotlarni yig'ish davom etmoqda. Tadqiqotimizda murojaat qilingan aholi boshlang'ich va o'rta maktablarda ishlaydigan o'qituvchilardan iborat ($N=150$). O'qituvchining pedagogik kasbiyligini o'lchash uchun biz vinyetka asosidagi asbobdan foydalanamiz (Sauer, davom etmoqda). Vinyetlar - bu boy fikrlar va uning mazmuniga munosabat bildirish uchun taqdim etilgan faraziy holatlar haqidagi qisqa, tavsiflovchi hikoyalar (Finch, 1987; Jeffries & Maeder, 2004). Respondentlar tavsiflangan vaziyatni baholashlari haqidagi ochiq savollarga javob berishlari kerak.

- ▶ O'qituvchining kasbiy mahorati o'qituvchilarning samarali pedagog bo'lislari uchun ega bo'lishi kerak bo'lgan bilim, ko'nikma va amaliyotlar sifatida belgilanadi. Hisobot turli ta'lim tizimlaridagi quyi o'rta ta'lim o'qituvchilariga (ISCED 2) qaratilgan va o'qituvchilarning kasbiy mahoratidagi madaniyatlararo farqlarni ko'rib chiqadi.
- ▶ Professionalizm - bu kostyum kiyish yoki portfel olib yurish degani emas; balki o'zini mas'uliyat, halollik, mas'uliyat va mukammallik bilan olib borishni anglatadi. Bu samarali va to'g'ri muloqot qilish va har doim samarali bo'lish yo'lini topishni anglatadi.

Professionalism in Teaching

Why Professionalism is Important

Teachers are role models for their students.
Acting professionally keeps the respect of your students, and gives the respect of your coworkers.

A professional attitude is a teacher's best asset towards learning for students.

A teacher that is acting professionally is likely to gain better evaluations.

Why Professionalism is Important

Teachers are role models for their students.

Acting professionally keeps the respect of your students, and gives the respect of your coworkers.

A professional attitude is a teacher's best asset towards learning for students.

A teacher that is acting professionally is likely to gain better evaluations.

Professionalism in the Classroom

A teacher acting professionally will:

- Take responsibility for their students' performances.
- Recognize the line between being a mentor and a friend.
- Be aware of their class issues and subject knowledge.
- Be aware of California law and policies.
- Helping special needs students, gifted students, etc.
- Respecting and impact interests of above.

Professional Growth and Interests

Professional growth is the best way to keep students and results and teaching methods improving to constantly improve.

Teachers should be open to share the best ideas, experiences and teaching practices, evaluate methods of teaching.

Professional growth is for continuing development, personal interests, related preferences, and can professional improvement is valuable.

Adolescence and Beyond Grade

Works Cited

Commissioned Teacher Interning. (March 2017). Increasing motivation among Greeks. Retrieved from https://commissionedteacherinterning.com/2017/03/17/increasing-motivation-among-greeks/

Issue, B. In & L. Signs of Professionalism in Classroom. Retrieved from https://www.semanticsigns.com/signs-of-professionalism-in-classroom.html

PEDAGOGIK MAHORAT MEZONLARI.

“Pedagogik mahorat” fanining asosiy maqsadi bo'lajak o'qituvchi- larda kasbiy mahorat, ijodkorlik ko'nikmalarini hosil qilish, muomala madaniyati, pedagogik texnika malakalarini shakllantirish, o'qituvchilik, tarbiyachilik mahoratining dastlabki malakalarini tarkib toptirishdan iboratdir.

Maqsadga yo'naltirilganlik (yo'nalishiga ko'ra)

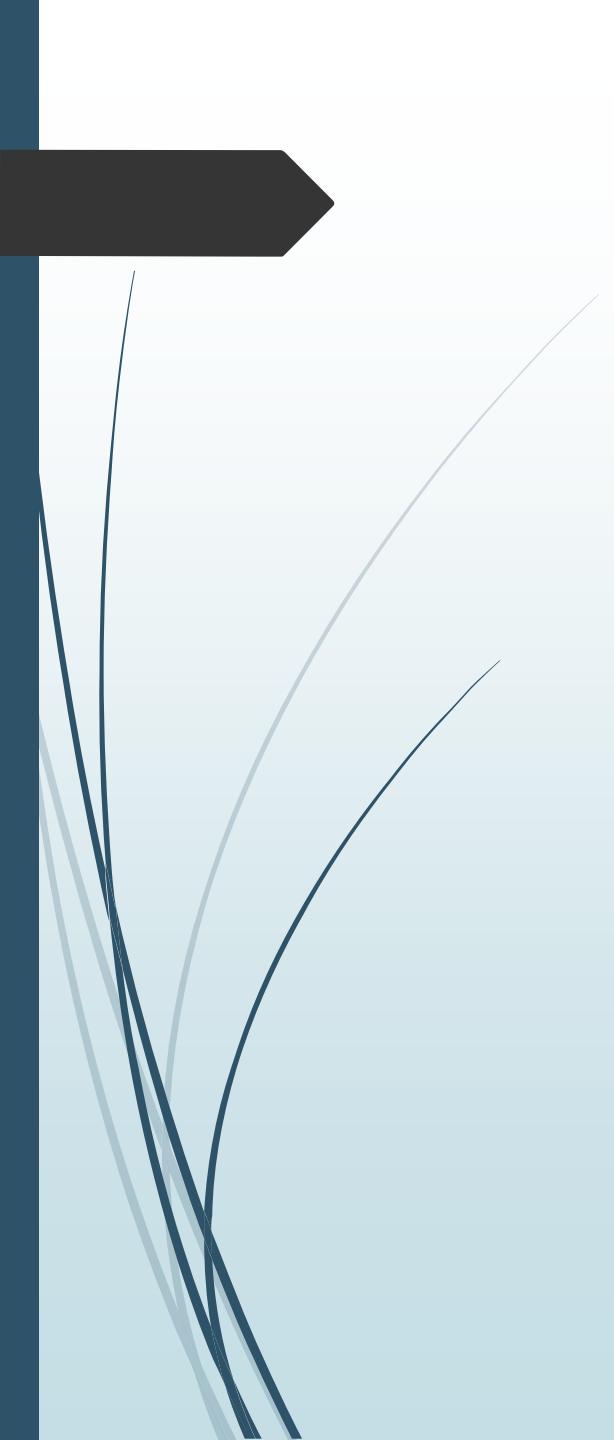
ARXIV.UZ

Maxsul dorlik (natijaga ko'ra)

Samaradorlik (tanlangan vostasiga ko'ra)

Ijodkorlik (faoliyat mazmuniga ko'ra)

ARXIV.UZ

E`tiboringiz uchun rahmat!